

3 octombrie 2023

Programul Uniunii Europene ca invitată de onoare la FIL Guadalajara 2023

Construind o uniune a culturilor

Mexic, America Latină și zona Caraibilor, alături de Uniunea Europeană, construiesc o comunitate bazată pe o înțelegere comună a unui viitor mai echitabil, mai favorabil incluziunii și mai motivant pentru toți.

Uniunea Europeană (UE) este invitată de onoare la cea de-a 37-a ediție a Târgului internațional de carte de la Guadalajara (*Feria Internacional del Libro – FIL*), care va avea loc în perioada 25 noiembrie - 3 decembrie 2023. UE va fi prezentă la Guadalajara pentru a genera noi spații de colaborare și pentru a-și consolida relațiile cu Mexicul și cu întreaga regiune a Americii Latine și Caraibilor (ALC). Această întâlnire se va baza pe marea bogăție a diversității culturale și lingvistice a UE, care este temelia istoriei și a prezentului său, precum și pe dialogul intercultural cu Mexicul și America Latină.

Pe lângă faptul că este cel mai mare târg de carte din regiunea Americii Latine și unul dintre cele mai mari din lume, FIL Guadalajara¹ este un eveniment cultural important în cadrul căruia își găsesc loc toate formele de exprimare artistică, evenimente culturale și schimburi între societatea civilă și mediul academic. FIL este un eveniment social și mediatic care atrage peste 800 000 de vizitatori, are peste 15 milioane de urmăritori pe paginile sale de pe rețelele sociale și este acoperit de peste 2 000 de profesioniști din presă, mass-media și jurnaliști.

Participarea UE la FIL Guadalajara va avea loc sub sloganul „**Construind o uniune a culturilor**”, aducându-se astfel un omagiu diversității culturilor, în sens larg, ale UE și ALC, precum și potențialului său de a uni popoarele din aceste regiuni.

Programul literar al UE ca invitată de onoare a FIL prevede participarea a peste 70 de scriitori și scriitoare din cele 27 de țări ale UE² și din Ucraina. Aceștia vor reflecta pluralitatea culturală europeană, precum și diversitatea genurilor și stilurilor literare. Dacia Maraini, care va deschide salonul literar, Tatiana Țibuleac, Lidia Jorge, José Luis Peixoto, Pascal Quignard, Nina Yargekov, María Dueñas, Andréi Kurkov, María Cecilia Barbeta, Tadgh Mac Dhonnagain, Colm Tóibín, Mária Ferenčuhová, Judit Berg, András Forgách sunt doar unii dintre autorii care vor fi prezenți. Activitățile programului literar al UE în cadrul FIL au fost concepute ca spații de dialog, atât între autorii europeni și latino-americani, cât și cu publicul FIL. Trebuie remarcat faptul că programul UE se extinde și la secțiunile FIL destinate tinerilor (FIL Joven), copiilor (FIL Niños), științei (FIL Ciencia) și filosofiei (FIL Pensamiento). În aceste secțiuni, Universitatea din Guadalajara invită și vorbitori – intelectuali, cadre universitare, oameni de știință, politicieni, autori, membri ai societății civile – din statele membre ale UE să participe la discuții împreună cu vorbitori din ALC și de pe alte continente. Temele ce vor fi abordate și programul sunt elaborate de universitate și vor fi prezentate în timp util.

Activitățile dedicate profesioniștilor din industria editurilor și din sectorul cărții reprezintă o componentă esențială a prezenței UE la FIL: peste 50 de editori și profesioniști ai acestui sector din

¹ Pentru mai multe detalii, consultați site-ul FIL: https://fil.com.mx/info/info_fil.asp

² Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos și Ungaria.

#FILGuadalajara

#UniónDeCulturas

#SomosLectores

cele 27 de țări ale UE vor participa la un program menit să faciliteze și să promoveze parteneriate reciproc avantajoase cu profesioniștii și cu industria de carte mexicană și latino-americană.

Pe lângă scriitorii invitați, vor fi prezenți și muzicieni și artiști într-un program amplu de spectacole muzicale și de dans, o serie de filme europene, diverse expoziții de artă vizuală, precum și un program gastronomic. Pe parcursul celor nouă nopți ale Forumului FIL (Foro FIL) se va derula un program marcat de multitudinea de regiuni și țări prezente, diversitatea expresiilor artistice, opere de cocreație europeană cu artiști din America Latină și dialogul dintre culturi. În special, vor avea loc un concert al Orchestrei de tineret a Uniunii Europene, un Festival european de jazz, o sărbătoare adriatico-balcanică, o seară nordică, un spectacol de dans contemporan cu Sasha Waltz, concerte de muzică electronică, o noapte dedicată muzicii rap și un festival Spania-Mexic. La rândul său, Muzeul de Arte (MUSA) al Universității din Guadalajara va găzdui diferite expoziții, inclusiv o expoziție de artă digitală imersivă. Muzeul Cabañas va găzdui o expoziție privind istoria mozaicului, în timp ce pe Paseo Chapultepec din Guadalajara va avea loc o expoziție de fotografie dedicată scriitorilor din America Latină și din Europa.

Prin participarea sa la FIL Guadalajara 2023, UE urmărește să promoveze dialogul, să încurajeze schimburile culturale, să consolideze cunoașterea reciprocă și să stabilească parteneriate și manifestări de cocreație artistice și profesionale pe termen lung.

Programul literar

Peste 70 de autori³ din cele 27 de state membre ale Uniunii Europene (UE) și din Ucraina vor participa la programul literar al UE ca invitată de onoare. Selecția autorilor s-a făcut pe baza propunerii instituțiilor naționale responsabile de carte și literatură din statele membre ale UE. S-au pus în valoare diversitatea genurilor, prezența atât a autorilor consacrați, cât și a celor emergenți și reprezentarea diversității lingvistice și sociale europene. Programul literar cuprinde scriitori contemporani și tineri, precum și autori de romane ilustrate, ilustratori și scriitori de literatură pentru copii și tineri.

Autorii au fost invitați să participe la mese rotunde și dezbateri, la lecturi publice, reuniuni de poezie, prezentarea de antologii europene, dialoguri literare, schimburi cu publicul și activități legate de lectură și de promovarea literaturii. Douăzeci de mese rotunde intitulate „**Dialoguri literare cu Europa**” vor prilejui întâlniri cu autori din diferite țări europene și din America Latină pe teme de interes literar și social contemporan, la care publicul va fi invitat să participe în mod activ.

De asemenea, pe parcursul celor nouă zile, în pavilionul UE vor avea loc diferite evenimente literare în format restrâns:

- **Ambasadori europeni ai literaturii:** Ambasadorii statelor membre ale UE în Mexic vor citi câte un text selectat din țările lor, în original și traducere în spaniolă.
- **Prezentarea de antologii europene** traduse în spaniolă (câte o antologie pe zi).
- Prezentarea **Premiului UE pentru literatură** și lecturi ale autorilor care au câștigat acest premiu.
- **Întâlniri cu poezia europeană**, cu lecturi zilnice ale poezilor europeni.
- **Dialoguri cu autorii** cu privire la o anumită carte sau temă specifică.
- **Aniversări literare speciale:**
 - Opera și epoca lui Kafka
 - Le Petit Prince – Micul prinț, tradus în limbile indigene mexicane

³ Anexa 1 cuprinde lista autorilor care și-au confirmat prezența.

- Un omagiu postum adus scriitoarei ucrainene Victoria Amelina va avea loc în pavilionul UE.

Program pentru profesioniștii din sectorul cărții

Programul UE în calitate de invitată de onoare include prezența profesioniștilor din industria editorială, în special a editorilor independenți, a agenților responsabili de drepturile de autor la nivel internațional, a bibliotecilor, a librăriilor, a ilustratorilor, a distribuitorilor, a traducătorilor și a altor profesioniști din sectorul cărții din toate statele membre ale UE. Aceștia vor participa la un program dedicat explorării oportunităților de colaborare durabilă cu omologii lor din America Latină. Toate activitățile legate de profesioniștii din sectorul cărții sunt sprijinite de **Platforma pentru relații culturale**, o inițiativă finanțată de UE.

În pavilionul UE se vor organiza activități și întâlniri profesionale de trei zile, care vor include:

- I. Activități de *networking* între profesioniști:
 - sesiune de întâlniri în format „speed dating” cu editorii din ALC;
 - reuniuni individuale *B2B* cu până la cinci editori din ALC, la alegere;
 - sesiune cu traducătorii;
 - oportunități zilnice de *networking* profesional cu colegii.
- II. În fiecare zi din cele dedicate întâlnirilor profesionale din cadrul FIL se vor organiza **până la trei evenimente** pe teme de interes pentru sectorul cărții, cu un conținut variat și sinergii cu alte activități. Vor fi invitați să participe editori, autori și profesioniști din UE și ALC.
- III. Ateliere legate de **drepturile de proprietate intelectuală**, deschise tuturor editorilor din UE și ALC, organizate în cadrul Forumului Internațional al Editorilor.

Programul artistic

Programul UE ca invitată de onoare include nouă mari spectacole artistice, câte unul în fiecare seară, care vor avea loc în cadrul Forumului FIL, în incinta Expo-Guadalajara, unde este organizat Târgul de carte.

1. Concertul Orchestrei de tineret a Uniunii Europene, sâmbătă, 25 noiembrie

Concert inaugural de muzică clasică, sub conducerea dirijorului mexican Carlos Miguel Prieto, cu participarea a 39 de tineri muzicieni din 22 de țări ale UE. Aproximativ 40 de tineri muzicieni mexicani vor fi invitați să se alăture orchestrei.

2. Sărbătoarea adriatico-balcanică, duminică, 26 noiembrie

Spectacol muzical și de dans din Bulgaria, Croația, Grecia, România și Italia, în colaborare cu dansatori din Mexic.

3. Noaptea jazzului european, luni, 27 noiembrie

O seară dedicată jazzului european contemporan, cu participarea **Sketchbook Quartet** (Austria), a saxofonistei **Angelika Niescier** (Germania) și a violoncelistei Mabe Fratti (Guatemala/Mexic).

4. Spectacol de dans contemporan „In C”, marți, 28 noiembrie

O coreografie cu 12 dansatori europeni și mexicani ai operei create de **Sasha Waltz** cu privire la compoziția „In C”, interpretată de o orchestră în direct.

5. Spectacol dublu, miercuri, 29 noiembrie

Concert de **harpă irlandeză** susținut de Siobhan Armstrong și Séamus Ó Flatharta, doi mari muzicieni care cântă la harpă tradițională din Irlanda. Interpretarea la harpă irlandeză a fost inclusă pe lista patrimoniului imaterial al umanității.

Concertul „Añoranza”, reunind virtuozitatea clasică și forța creativă, cu Francesco Tristano (Luxemburg) și Rami Khalifé (Franța-Liban), la pian și sintetizator electronic. Pentru acest program special, duetul de pian explorează ideea nostalgiei prin diferite expresii muzicale ale patrimoniului european.

6. Sara Parkman și invitații săi: Seară nordică, joi, 30 noiembrie

Concert creat de Sara Parkman (Suedia) în jurul vocilor nordice ale păstoritului, tradiție matriarhală care există în țările nordice de peste 500 de ani. Aceste voci sunt unice și reprezintă un element fundamental al muzicii populare nordice.

7. Scene independente și fusion club, vineri, 1 decembrie

Scene de muzică europeană contemporană independentă cu **ECHT!** (Bruxelles), un cvartet instrumental futurist, care se inspiră atât din muzica electronică, cât și din hip-hop, trap și funk, urmat de DJ *Chloe* și DJ *Warum* din Franța, care vor urca pe scenă una după alta.

8. Noapte de rap, 2 decembrie

Pe scenă vor urca trei trupe europene de rap pentru a împărtăși o formă inovatoare a expresiei urbane a tineretului european, împreună cu franco-chiliana **Lázuli**, grecul-sierraleonezul **Kareem Kalokoh** și **Gleb**, care vine din Bratislava, Slovacia.

9. Festivalul Spania-Mexic, 3 decembrie

Voci importante din Spania și Mexic vor participa la spectacolul de închidere a FIL 2023 și de lansare a Spaniei în calitate de țară invitată de onoare a ediției din 2024, care va include compozițiile tinerei cantautoare spaniolă **Valeria Castro**, vocea minunată a **Silviei Pérez Cruz**, Spania, și grupul mexican **Daniel Me Estàs Matando**, cu deja bine-cunoscutul său gen de muzică – boleroglam.

Pe lângă spectacolele din cadrul Forumului FIL, UE va fi prezentă sâmbătă, **18 noiembrie**, în sala 3 a *Conjunto Santander* din Guadalajara, cu un spectacol de jazz contemporan susținut de **Lash&Grey**, un cuplu de muzicieni slovaci care s-a impus pe scena central-europeană.

Festivalul european de film de la Guadalajara – FILm

Un important festival european de film – FILm – va avea loc în cadrul și în colaborare cu Cineteca din Guadalajara. Scopul său este de a contribui la creșterea vizibilității și a interesului față de cinematografia europeană actuală în rândul publicului, al profesioniștilor din domeniul cinematografiei și al instituțiilor culturale din Mexic și ALC, atrăgând noi categorii de public și creând colaborări și coproducții viitoare. FILm este sprijinit de proiectul *Festivalul de film al Uniunii Europene*, finanțat de UE.

Se vor prezenta 30 de producții cinematografice europene recente, reprezentând toate statele membre ale UE, care abordează trei teme: imigrație și diasporă, tineret și opere literare în cinematografe. La unele proiecții vor participa autorii, regizorii sau scenariștii, care vor purta un dialog cu publicul. Festivalul de film va fi inaugurat vineri, 17 noiembrie, cu filmul românesc „Oameni de treabă”, în prezența regizorului Paul Negoescu.

Un concurs de scurtmetraje mexicane deschis tuturor se va încheia cu alegerea și proiectarea, în timpul ceremoniei de deschidere a festivalului, a celor mai bune filme de scurt metraj create.

#FILGuadalajara

#UniónDeCulturas

#SomosLectores

În secțiunea dedicată cinematografiei (FILm) se vor organiza seminare cu regizori de film europeni și trei ateliere pentru profesioniștii din sector: 1) scriere de scenarii; 2) o industrie cinematografică durabilă și 3) adaptările literare și vânzarea drepturilor.

Arte vizuale

1. Expoziția de cultură și arte vizuale europene din cadrul MUSA

Expoziția europeană de cultură și arte vizuale va avea loc la prestigiosul Muzeu de Arte (MUSA) al Universității din Guadalajara timp de trei luni (noiembrie 2023 – ianuarie 2024). Acest eveniment cultural constă în următoarele expoziții:

– **Expoziție privind Premiul european pentru arhitectură contemporană (EUMiesAward)**, decernat de Fundația Mies van der Rohe, cu sprijinul Direcției Generale Educație și Cultură a Comisiei Europene. Această expoziție ne permite să transmitem, prin prezentarea celor mai recente proiecte câștigătoare, principiile care stau la baza premiului – sustenabilitate și atenție acordată mediului, incluziunii și planificării urbane armonioase – precum și principiile *noului Bauhaus european*, care urmărește să creeze spații frumoase, durabile și favorabile incluziunii.

– O expoziție de opere de **artă digitală imersivă**, create de 40 de studiouri artistice din **șapte țări ale UE**. Conceptul, sub formă de mini-festival imersiv de opere de artă digitală de ultimă generație, prezentat în două săli, include: (1) creații imersive abstracte și (2) narațiuni digitale figurative.

– **O expoziție de artă contemporană ucraineană**, care ilustrează dinamica artistică actuală și creativitatea și reziliența culturii și a expresiei artistice în Ucraina de astăzi. Vor fi prezenți cu lucrări 15 artiști contemporani din Ucraina, în jurul temei *peisaje dezvoltate*.

Expoziția se va deschide cu o introducere artistică ce va evoca viziunea și valorile fundamentale ale UE.

2. Mirabilia, expoziție de mozaic european, o operă de artă imersivă

O expoziție imersivă dedicată istoriei mozaicului din Italia va fi prezentată la **Muzeul Cabañas**. Această expoziție de artă mozaicală, prezentată și sprijinită de Italia, ne invită într-o călătorie virtuală în cele patru epoci principale ale mozaicului roman, o expresie artistică importantă a antichității europene.

3. Expoziția America și Europa, un schimb de priviri

Literatura prin obiectivul lui Daniel Mordzinski: 60 de autori importanți din Europa și America Latină, prezentați în spațiul public: la Paseo Chapultepec din Guadalajara. Mordzinski, cunoscut ca „fotograful scriitorilor”, pune față în față literatura și fotografia autorilor, precum și cele două continente, într-un joc de oglinzi care ne face să înțelegem influența culturală reciprocă a țărilor situate de o parte și de alta a Atlanticului.

4. WhenWallsTalk

O prezentare a expoziției *Când zidurile vorbesc!*, creată de muzeul Casa Istoriei Europene (Bruxelles), care cuprinde 30 de afișe istorice pe teme sociale, politice și artistice care au marcat continentul, va avea loc la pavilionul UE din cadrul FIL.

Pavilionul UE din cadrul FIL

Pavilionul Uniunii Europene, conceput de societatea europeană *External Reference* într-o extensie de 1 130 m², va fi un spațiu de întâlnire și dialog între public și cultura europeană, între profesioniști, autori, artiști, invitați și vizitatori. Acesta va găzdui diverse evenimente literare, culturale și artistice și va avea o agora centrală, o librărie europeană, o mass-media digitală, o instalație culturală interactivă, două scene și spații de schimb. Pavilionul va fi animat de cadre universitare pe post de mediatori culturali, care vor primi și informa vizitatorii.

Proiectul arhitectural al pavilionului UE este inspirat din valorile sustenabilității, incluziunii, digitalizării, ospitalității și economiei circulare ale *noului Bauhaus european*, precum și din identitatea vizuală a UE ca invitată de onoare la FIL Guadalajara 2023. În ceea ce privește planificarea urbană și arhitectura, *noul Bauhaus european* urmărește să creeze spații frumoase, durabile și favorabile incluziunii. Impactul asupra mediului al clădirii și al activităților sale va fi redus la minimum, dat fiind că funcția sa socială și reciclarea acestuia vor fi garantate la sfârșitul festivalului.

Pavilionul va oferi spații pentru prezentări culturale din partea statelor membre ale UE, a instituțiilor și a profesioniștilor prezenți la FIL. Acesta va oferi, de asemenea, resurse pedagogice pentru a facilita o mai bună înțelegere a UE, materiale digitale privind geografia și patrimoniul UE, harta lingvistică și accesul la resurse culturale digitale.

FIL Niños & FIL Joven, secțiunile dedicate copiilor și tinerilor

UE va fi prezentă la FIL Niños, secțiunea dedicată copiilor, cu spectacole artistice și o instalație imersivă, iar autori europeni vor participa la activități destinate copiilor.

A fost pregătită o **antologie a poveștilor clasice** din cele 27 de țări ale UE, special compilate și editate cu această ocazie. Aceste povești, ilustrate de artiști mexicani, evocă valori fundamentale care inspiră o mare parte din literatura europeană pentru copii și stimulează dialogul privind valorile comune la nivel mondial. În cadrul programului Filantropía, vor fi prezentate copii ale acestei compilații de povești la sfârșitul unei expoziții artistice pentru copii, care va fi prezentată în pavilionul UE.

Orchestra de tineret a Uniunii Europene va oferi un concert pedagogic, special conceput pentru un public tânăr, duminică, 26 noiembrie, în cadrul Forumului copiilor.

Pentru a marca 80 de ani de la publicarea *Micului prinț*, o instalație imersivă și sonoră inspirată din opera lui Antoine de Saint-Exupéry (Franța) va fi prezentată în cele nouă zile ale FIL, unde copiii prezenți vor putea să asculte, să învețe despre această carte clasică și să intre în lumea personajului.

În secțiunea spectacole, se va prezenta **Conrad: The Factory-made Boy** (Conrad, copilul din cutia de conservă), piesa de teatru pentru copii a Christinei Nöstlinger (Austria), care explorează valoarea diversității, copilăria și rolul ei social.

Un spectacol de clovni va avea loc atât în cadrul secțiunii FIL dedicată copiilor, cât și într-un spațiu public.

Programul gastronomic

Festivalul gastronomic va evidenția diversitatea gastronomică și culturală a celor 27 de state membre ale UE în ansamblu, precum și politica UE în domeniul calității menită să protejeze nu numai în Europa, ci în întreaga lume, inclusiv în Mexic, denumirile produselor pentru a le promova caracteristicile unice, legate de originea lor geografică și de know-how-ul tradițional, local și durabil.

Bucătarul șef Oswaldo Oliva Rico, de origine mexicană și instruit în cele mai bune instituții gastronomice din Europa, reflectă prin modul său de a găti sloganul „Construind o uniune a culturilor”. Oliva a lucrat la El Celler de Can Roca (Gerona) împreună cu frații Roca, apoi s-a alăturat echipei lui Andoni Luis Aduriz, conducând bucătăria de cercetare din Mugaritz (San Sebastián), la întoarcerea în Mexic punând în practică experiența și cunoștințele dobândite în Europa.

#FILGuadalajara

#UniónDeCulturas

#SomosLectores